

**Bryssel den 29 juli 2025
(OR. en)**

11977/25

**Interinstitutionellt ärende:
2025/0250 (NLE)**

LIMITE

**MAMA 194
MED 49
RECH 352
ISR 5**

FÖLJENOT

från:	Europeiska kommissionens generalsekreterare, undertecknat av Martine DEPREZ, direktör
inkom den:	29 juli 2025
till:	Thérèse BLANCHET, generalsekreterare för Europeiska unionens råd
Komm. dok. nr:	COM(2025) 620 final
Ärende:	Förslag till RÅDETS BESLUT om delvist upphävande av avtalet mellan Europeiska unionen, å ena sidan, och Israel, å andra sidan, om Israels deltagande i unionens program Horisont Europa – ramprogrammet för forskning och innovation

För delegationerna bifogas dokument – COM(2025) 620 final.

Bilaga: COM(2025) 620 final

EUROPEISKA
KOMMISSIONEN

Bryssel den 28.7.2025
COM(2025) 620 final

2025/0250 (NLE)

Förslag till

RÅDETS BESLUT

om delvist upphävande av avtalet mellan Europeiska unionen, å ena sidan, och Israel, å andra sidan, om Israels deltagande i unionens program Horisont Europa – ramprogrammet för forskning och innovation

MOTIVERING

1. BAKGRUND TILL FÖRSLAGET

• Motiv och syfte med förslaget

Detta förslag avser ett rådsbeslut om delvist upphävande av tillämpningen av avtalet mellan Europeiska unionen, å ena sidan, och Israel, å andra sidan, om Israels deltagande i unionens program Horisont Europa – ramprogrammet för forskning och innovation¹. Det delvisa upphävandet gäller deltagandet av enheter som är etablerade i Israel i verksamhet som finansieras inom ramen Europeiska innovationsrådets (EIC) Accelerator.

I artikel 2 i Europa-Medelhavsavtalet om upprättande av en associering mellan Europeiska gemenskaperna och deras medlemsstater, å ena sidan, och Staten Israel, å andra sidan (*Europa-Medelhavsavtalet*) föreskrivs att "[f]örbindelserna mellan parterna och samtliga bestämmelser i detta avtal grundas på respekten för de mänskliga rättigheterna och de demokratiska principerna, vilken vägleder deras inrikes- och utrikespolitik och utgör en väsentlig beståndsdel av detta avtal".

I protokollet till Europa–Medelhavsavtalet mellan Europeiska gemenskaperna och deras medlemsstater, å ena sidan, och Staten Israel, å andra sidan, om ett ramavtal mellan Europeiska gemenskapen och Staten Israel om de allmänna principerna för Staten Israels deltagande i gemenskapsprogram² (*protokollet till Europa–Medelhavsavtalet*), fastställs de allmänna principerna för Israels deltagande i unionsprogram, vilka innebär att kommissionen och de behöriga myndigheterna i Israel ska fastställa de särskilda villkoren, även finansiella bidrag, för ett sådant deltagande i varje enskilt program (artikel 5). Europeiska unionens program Horisont Europa – ramprogrammet för forskning och innovation – inrättades genom Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/695³ (*Horisont Europa*) och avtalet mellan Europeiska unionen, å ena sidan, och Israel, å andra sidan, om Israels deltagande i unionens program Horisont Europa – ramprogrammet för forskning och innovation⁴ (*avtalet*) har tillämpats sedan den 1 januari 2021, då Horisont Europa inleddes, och omfattar Israels deltagande i programmets alla pelare.

Den föreslagna akten avser rådets antagande av ett beslut om tillfälligt upphävande av avtalet på grundval av artikel 218.9 i EUF-fördraget. Rådets beslut bör antas för att göra det möjligt att – i enlighet med artikel 79.2 i Europa-Medelhavsavtalet – omedelbart och delvis upphäva avtalet med anledning av den särskilda brådska som föranleds av den snabbt försämrade humanitära situationen i Gaza efter Israels militära ingripande, blockaden av humanitärt bistånd och kränkningarna av de mänskliga rättigheterna, vilket kan leda till en ytterligare dramatisk försämring av situationen på plats.

EU fördömer Hamas terroristattacker mot Israel, som har utlöst en spiral av våld i regionen, och efterlyser ett omedelbart eldupphör i Gaza, ett villkorslöst frigivande av alla i gisslan och ett slut på konflikten. EU fortsätter att stödja de pågående diplomatiska insatserna för att nå en övergripande överenskommelse.

De diplomatiska kontakter som Europeiska unionens höga representant har haft med Israel har lett till förbättringar på plats när det gäller tillgången till bistånd i Gaza (tillträde för lastbilar,

¹ EUT L 95, 23.3.2022, s. 143, ELI: [http://data.europa.eu/eli/agree_international/2022/323\(10\)/oj](http://data.europa.eu/eli/agree_international/2022/323(10)/oj)

² EUT L 129, 17.5.2008, s. 40, ELI: <http://data.europa.eu/eli/prot/2008/372/oj>.

³ EUT L 170, 12.5.2021, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/695/oj>.

⁴ EUT L 95/143, 23.2.2022, s.1, [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/?uri=CELEX:22022A0323\(10\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/?uri=CELEX:22022A0323(10))

öppnande av gränsövergångar, återuppbyggnad av kritisk infrastruktur) och har också bidragit till tillkännagivandet av den humanitära vapenvila som Israel tillkännagav den 27 juli. Trots dessa ansträngningar har förändringarna ännu inte nått önskad omfattning och den humanitära situationen är fortfarande allvarlig.

På grundval av detta anser kommissionen att det finns skäl för ett delvist upphävande av Israels associering till Horisont Europa.

Mot bakgrund av denna situation är den rättsakt som föreslås för rådets antagande ett beslut om tillfälligt upphävande av avtalet på grundval av artikel 218.9 i EUF-fördraget. Rådets beslut bör antas för att – i enlighet med artikel 79.2 i Europa-Medelhavsavtalet jämförd med internationell sedvanerätt, som kodifierats i artikel 60.1 och 60.3 b i Wienkonventionen om traktaträtten mellan stater och internationella organisationer eller mellan internationella organisationer – delvis upphäva avtalet på grund av Israels väsentliga överträdelse av artikel 2 i Europa-Medelhavsavtalet och med omedelbar verkan då detta är en särskilt brådskande fråga med tanke på risken för en allvarlig ytterligare försämring av den humanitära situationen på plats.

Israels associering till Horisont Europa inbegriper associeringen till pelare 3, däribland Europeiska innovationsrådet (EIC). EIC genomförs i synnerhet genom ansökningsomgångar inom ramen för Accelerator som tillhandahåller både bidrag och investeringsstöd till enskilda stödberättigade enheter (små och medelstora företag och undantagsvis små midcap-bolag). Stödet har en hög teknisk mognadsgrad (teknisk mognadsgrad 6–8 för bidragskomponenten och potentiellt ännu högre för investeringskomponenten), vilket innebär att den teknik som får stöd sannolikt kommer att komma ut på marknaden på kort sikt. Stödet ges till alla teknikområden med fokus på banbrytande och omstörtande teknik. Ett upphävande av Israels associering när det gäller sådana åtgärder förefaller också av detta skäl vara en lämplig och proportionerlig åtgärd för att reagera på överträdelserna av Europa-Medelhavsavtalet.

- **Förenlighet med befintliga bestämmelser inom området**

Förslaget är förenligt med och kompletterar Europa–Medelhavsavtalet om upprättande av en associering mellan Europeiska gemenskaperna och deras medlemsstater, å ena sidan, och Staten Israel, å andra sidan, och protokollet om ett ramavtal mellan Europeiska gemenskapen och Staten Israel om de allmänna principerna för Staten Israels deltagande i gemenskapsprogram.

- **Förenlighet med unionens politik inom andra områden**

Detta initiativ är förenligt med EU:s yttre förbindelser (inklusive hänsyn till mänskliga rättigheter och grundläggande friheter).

2. RÄTTSLIG GRUND, SUBSIDIARITETSPRINCIPEN OCH PROPORTIONALITETSPRINCIPEN

- **Rättslig grund**

Efter Israels nyligen fattade beslut att införa en blockad av tillträdet för humanitärt bistånd till Gaza har den humanitära situationen försämrats till en aldrig tidigare skådad och ohållbar omfattning till följd av pågående bombningar, militära operationer, massförflyttningar och sammanbrott av grundläggande tjänster. Enligt FN-rapporter är vattenförsörjningen mycket osäker för 90 % av hushållen och undernäringen ökar kraftigt. Allvarlig brist på läkemedel, utrustning och medicinsk personal tyder på ett akut behov av humanitärt bistånd. Nästan hela befolkningen i Gaza löper risk att drabbas av svält, och barn och utsatta personer befinner sig i en särskilt dramatisk situation.

Vid utrikesrådets möte den 23 juni lade den höga representanten fram en översyn av Israels efterlevnad av artikel 2 i Europa-Medelhavsavtalet. Vid översynen drogs slutsatsen att det finns tecken på att Israel inte uppfyller sina skyldigheter i fråga om mänskliga rättigheter enligt artikel 2 i Europa-Medelhavsavtalet.

De diplomatiska kontakterna med de israeliska myndigheterna har varit intensiva på olika nivåer, men har inte lett till någon betydande och hållbar förändring av situationen på plats.

Europeiska unionen har därför rätt att på ett proportionerligt sätt reagera på en sådant åsidosättande i syfte att verka för ett slut på de överträdelser som konstaterats vid översynen av efterlevnaden av artikel 2 i Europa-Medelhavsavtalet. I artikel 79 anges särskilt att ”vid val av åtgärder skall sådana som minst stör avtalets funktion prioriteras”.

På grundval av detta anser kommissionen att det finns skäl för ett delvist upphävande av Israels associering till Horisont Europa.

När rådet har antagit beslutet kommer kommissionen att skriftligen underrätta associeringsrådet om det delvisa upphävandet av tillämpningen av avtalet, tillsammans med de särskilt brådskande skäl som motiverar beslutet i enlighet med artikel 79.2 i Europa-Medelhavsavtalet.

I artikel 218.9 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (*EUF-fördraget*) föreskrivs att beslut ska antas ”om *tillfälligt upphävande* av tillämpningen av ett avtal och om fastställande av vilka ståndpunkter som på unionens vägnar ska intas i ett organ som inrättas genom ett avtal, om detta organ ska anta akter med rättslig verkan, med undantag av sådana akter som kompletterar eller ändrar avtalets institutionella ram.”

- **Subsidiaritetsprincipen (för icke-exklusiv befogenhet)**

Ej tillämpligt.

- **Proportionalitetsprincipen**

Detta förslag går inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå det eftersträvade målet, nämligen att tillfälligt avbryta israeliska enheters deltagande i ansökningsomgångar inom ramen för Accelerator som tillhandahåller både bidrag och investeringsstöd till enskilda stödberättigade enheter (små och medelstora företag och undantagsvis små midcap-bolag). Ett tillfälligt upphävande av Israels associering med avseende på sådana åtgärder förefaller vara en lämplig och proportionell åtgärd för att reagera på överträdelserna av Europa-Medelhavsavtalet, särskilt med tanke på att stödet från Accelerator beviljas på en hög teknisk mognadsnivå, vilket innebär att den teknik som stöds sannolikt kommer att komma ut på marknaden på kort sikt med fokus på banbrytande och omstörtande teknik.

- **Val av instrument**

Målen med detta förslag kan endast uppnås genom en rättsakt som tillfälligt upphäver tillämpningen av det internationella avtalet. Därför behövs ett rådsbeslut om att tillfälligt upphäva associeringsavtalet.

3. **RESULTAT AV EFTERHANDSUTVÄRDERINGAR, SAMRÅD MED BERÖRDA PARTER OCH KONSEKVENSBEDÖMNINGAR**

- **Efterhandsutvärderingar/kontroller av ändamålsenligheten med befintlig lagstiftning**

Ej tillämpligt.

- **Samråd med berörda parter**

Ej tillämpligt.

- **Insamling och användning av sakkunnigutlåtanden**

Ej tillämpligt.

- **Konsekvensbedömning**

Ej tillämpligt.

- **Lagstiftningens ändamålsenlighet och förenkling**

Ej tillämpligt.

- **Grundläggande rättigheter**

Ej tillämpligt.

4. BUDGETKONSEKVENSER

Eventuella budgetkonsekvenser kommer att bedömas genom den regelbundna automatiska bidragsmekanism som föreskrivs i associeringsavtalet.

5. ÖVRIGA INSLAG

- **Genomförandeplaner samt åtgärder för övervakning, utvärdering och rapportering**

Ej tillämpligt.

- **Förklarande dokument (för direktiv)**

Ej tillämpligt.

- **Ingående redogörelse för de specifika bestämmelserna i förslaget**

Ej tillämpligt.

Förslag till

RÅDETS BESLUT

om delvist upphävande av avtalet mellan Europeiska unionen, å ena sidan, och Israel, å andra sidan, om Israels deltagande i unionens program Horisont Europa – ramprogrammet för forskning och innovation

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DETTA BESLUT

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 186 och artikel 188 andra stycket jämförda med artikel 218.9,

med beaktande av Europeiska kommissionens förslag, och

av följande skäl:

- (1) Avtalet mellan Europeiska unionen, å ena sidan, och Israel, å andra sidan, om Israels deltagande i unionens program Horisont Europa – ramprogrammet för forskning och innovation (*avtalet*) gäller sedan den 1 januari 2021. Enligt avtalet får rättsliga enheter som är etablerade i Israel delta i Horisont Europas indirekta åtgärder på motsvarande villkor som för rättsliga enheter etablerade i Europeiska unionen, även avseende Europeiska unionens restriktiva åtgärder. Avtalet är baserat på Europa–Medelhavsavtalet om upprättande av en associering mellan Europeiska gemenskaperna och deras medlemsstater, å ena sidan, och Staten Israel, å andra sidan⁵ och dess integrerade protokoll om associering till unionsprogram.
- (2) I artikel 2 i Europa-Medelhavsavtalet anges att respekten för de mänskliga rättigheterna och de demokratiska principerna ska vara vägledande för parternas inrikes- och utrikespolitik och att den bör utgöra en väsentlig del av deras samarbete enligt avtalet.
- (3) I artikel 79.2 i Europa-Medelhavsavtalet anges att en part får vidta lämpliga åtgärder om den anser att den andra parten har underlåtit att uppfylla en skyldighet och att en part får agera utan ytterligare samråd i särskilt brådskande fall samt att man vid valet av åtgärder ska prioritera de åtgärder som minst stör avtalets funktion.
- (4) EU fördömer Hamas terroristattacker mot Israel, som har utlöst en spiral av våld i regionen, och efterlyser ett omedelbart eldupphör i Gaza, ett villkorslöst frigivande av alla i gisslan och ett slut på konflikten.
- (5) Vid utrikesrådets möte den 23 juni lade den höga representanten fram en översyn av Israels efterlevnad av artikel 2 i Europa-Medelhavsavtalet. Vid översynen drogs slutsatsen att det finns tecken på att Israel inte uppfyller sina skyldigheter i fråga om mänskliga rättigheter enligt artikel 2 i Europa-Medelhavsavtalet.
- (6) Genom sitt ingripande i Gaza och den efterföljande humanitära katastrofen, däribland med tusentals civila dödsfall och ett snabbt ökande antalet fall av extrem undernäring, särskilt bland barn, bryter Israel mot mänskliga rättigheter och humanitär rätt och

⁵ EUT L 147, 21.6.2000, s. 3, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_international/2000/384/oj.

överträder därmed en grundläggande princip i samarbetet mellan EU och Israel inom ramen för Europa-Medelhavsavtalet.

- (7) Det är lämplig att – i enlighet med artikel 79.2 i Europa-Medelhavsavtalet jämförd med internationell sedvanerätt, som kodifierats i artikel 60 i Wienkonventionen om traktaträtten mellan stater och internationella organisationer eller mellan internationella organisationer – delvis upphäva avtalet på grund av Israels väsentliga överträdelse av artikel 2 i Europa-Medelhavsavtalet och som en särskilt brådskande fråga.
- (8) Avtalets funktion kommer inte att påverkas oproportionerligt eftersom beslutet inte är inriktat på det övergripande samarbetet och dialogen mellan EU och Israel inom forskning, teknisk utveckling och demonstration, utan syftar till att tillfälligt upphäva ansökningsomgångarna inom ramen för Accelerator som tillhandahåller både bidrag och investeringsstöd till enskilda stödberättigade enheter (små och medelstora företag och undantagsvis små midcap-bolag). Ett tillfälligt upphävande av Israels associering när det gäller sådana åtgärder förefaller vara en lämplig och proportionerlig åtgärd för att reagera på överträdelserna av Europa-Medelhavsavtalet.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Avtalet mellan Europeiska unionen, å ena sidan, och Israel, å andra sidan, om Israels deltagande i unionens program Horisont Europa ska delvis upphävas så att rättsliga enheter som är etablerade i Israel från och med den dag då det tillfälliga upphävandet träder i kraft inte ska vara berättigade att delta i ansökningsomgångar och erhålla investeringsstöd inom ramen för Horisont Europas Accelerator.

Pågående avtal om stöd från Accelerator till enheter som är etablerade i Israel ska inte påverkas. Det tillfälliga upphävandet ska träda i kraft trettio kalenderdagar efter den dag då associeringsrådet underrättats om detta.

Artikel 2

Detta beslut träder i kraft samma dag som det antas.

Utfärdat i Bryssel den

*På rådets vägnar
Ordförande*